

Carta de San Pablo a los COLOSENSES

Saludo

1 ¹⁻²Ун, Pablo cawāmecucu, Dios yure cū cabeserique jūgori cū caquetibujurotjoricu, apóstol* yu āniña ati cartare caquetibujwoajou. Marī yau, Timoteo mena mujāā, Colosas macā macāāna Jesucristo yaye quetire catūgousacōānincūrā, Dios cū caīroari poa mena macāānarē mujāā yu quetibuju woajoya ati carta mena. Bairi caānijūgoro atore bairo mujāārē ñiña: Marī Pacu Dios mujāārē caroare cū jonemoáto. Tunu bairoa caroa yericutaje cūārē cū jonemoáto, ñiña.

La oración de Pablo por los creyentes

³Tocānacā rūmu Dios, marī Quetiupau Jesucristo Pacure jēnirā, mujāā caātiānierē tūgoñarī, “Jāā mena mu ñujāñuña,” jāā ī jēninucūña. ⁴Mai, jāā tūgoapu caroaro mujāā caātiānierē. Jesucristo mena mujāā catūgoñatutuarijere, bairi nipetiro Dios cū caīroari poa macāānarē na mujāā camairijē cūārē jāā tūgoapu. ⁵Mujāā puame caroa cariape queti, Dios camasārē cū canetōogarijere cariape tūgorā, Dios cū caīricārōrēā bairo mujāārē umrecóopu caroaro cū caátipeere mujāā cotejūgoyupa.

Bairo coteāna, Dios cū caīroari poa macāānarē na mujāā juátinemoñupā. ⁶Atie caroa queti mujāā catūgorique puamerē nipetiropure tūgorā átiyama camasā aperā cūā. Bairo tūgorā yua, jīcāārā tūgousarā átiyama. Na, catūgousari majā puame caroaro ānimasirā baiyama tie queti jūgori. Dios camasārē cū camairijērē tūgori, “Cariape queti ñiña,” mujāā caītūgoñarī rūmu bero, caroaro mujāā caānimasirōrē bairo na cūā caroaro ānimasirā baiyama. ⁷Marī yau, marī camai, Epafra cawāmecucu puame tie quetire mujāārē quetibuju jūgoyupi. Cū roque carou jāā mena capaanucūā ānirī Jesucristo cū caroticūrīqūērē bairo átinucūñami. Mujāā cūārē cajuátinemonucūñiñami. ⁸Bairo caācū ānirī yua, cū puame jāātu etari bero, jāā quetibujuwī mujāā cabairijere. Espiritu Santo cū camasiōrījē jūgori mujāā caāmeomairijērē jāā quetibujuwī. ⁹Bairi caroaro mujāā caātiānierē jāā catūgojūgorica rūmu bero Diopure jāā jēnibojājānāētīña, mujāā caátipee Dios cū caborijere mujāārē caroaro cū camasiōparore bairo irā. Tunu bairoa Espiritu Santo cū camasiōrījē tocānacā wāme mujāārē cū cajoparore bairo irā, jāā jēnibojānucūñā Diopure. ¹⁰Bairo

mujãã puame cū camasĩrĩjẽ cūgori yua, marĩ Quetiupau yarãrẽ bairo caroaro mujãã átimasĩanigarã. Bairo ána, mujãã caátie cū caĩñajesorije ũnie jetore mujãã áticoã ninucũgarã. Caroa átaje tocãnacã wãmerẽ mujãã átigarã. Tunu bairoa Diore cū mujãã masĩnemogarã. ¹¹ Apeyera tunu mujããrẽ jãã jẽnibojaya Diopure, cū camasĩrĩjẽ ñe ũnie carusaetie mena mujããrẽ cayeritutuãrẽ bairo cū áparo írã. Bairo mujãã puame tũgoñatutuari yua, dope bairo ricaati mujããrẽ cabaijuiopeere caroaro mena mujãã nũcãcõãgarã. ¹² Tunu bairi marĩ Pacure, “Mu ñujãũña jãã mena,” useanirĩqũẽ mena cū mujãã ígarã. Cū puame mujãã yerire wasoari bero cū carotimasĩrĩpau caroaro cabusuropu cajããmasĩparã majũ mujãã ãnio joroque mujãã átiyami. Bairo jeto nipetiro marĩ, cū ya poa macããnarẽ marĩ átinucũñami. ¹³ Wãtĩ cū carotirore bairo caána cū mena canaitĩãrõpu caãnarẽ bairo marĩ caãnimiatacũãrẽ, cū cawiyoricarãrẽ bairo marĩ ãnio joroque marĩ ásupi Dios. Bairo marĩrẽ netõõrĩ yua, cū macũ cū camai, cū carotimasĩrĩpau macããnarẽ bairo marĩ ãnio joroque marĩ ásupi. ¹⁴ Cũ macũ cū cariarique jũgori marĩ netõõñupĩ. Roro marĩ caátajere marĩ masiriyobojayupi.

La paz con Dios por medio de la muerte de Cristo

¹⁵ Dios marĩ caĩñaecũ cū caãnimiatacũãrẽ, cū macũ Jesucristo cū caátajere tũgoñarĩ, cū marĩ masĩmasĩña Dios cū caãnajẽ cutiere. Na, puãarãpuã jĩcãrõ tũni ñĩnama. Jesús puame nipetirije Dios cū caqũẽnorĩqũẽ upau ñĩnami. ¹⁶ Jesús jũgori qũẽnoñupĩ Dios ati umurecõo macããjẽ nipetirijere. Ati yepa macããna, jõbui macããna cũã,

cabauena, cabaurã cũã nipetirore na qũẽnoñupĩ. Bairi jõbui macããna carotimasĩrã cũãrẽ na qũẽnoñupĩ. Jesucristo jũgori nipetiro caãnarẽ na qũẽnoñupĩ Dios, cũrẽ na caĩroaparore bairo í. ¹⁷ Nipetirije ati yepa macããjẽrẽ cū caqũẽnoparo jũgoyepua Jesucristo merẽ ãñupĩ. Tunu bairoa cū camasĩrĩjẽ jũgori ati umurecõo macããjẽ ricaati baietiya. Jĩcãrõ tũni ãñijũgoyecutiya cū caátimasĩrĩjẽ jũgori. ¹⁸ Marĩ nipetiro Jesucristore caĩroarã, jĩcã rupaure bairo, jĩcã poa macããna marĩ ãniña. Jesucristo puame marĩ ruoãre bairo ñĩnami, marĩ Quetiupau majũ. Cũ, nipetiro netõõ caãnimajũ cū caãnoi, marĩ, cū caĩroari poa macããnarẽ cū camasĩrĩjẽ jũgori caroa tũgoñarĩqũẽrẽ marĩ jomasĩñami. Cariacoatacu nimicũã cacatijũgoricu majũrẽ cū cũñupĩ Dios, nipetiro Jũgocu cū caãniparore bairo í. ¹⁹ Dios, bairo tũgoñañupĩ: “Yu macũ cũã yurea bairo cū ãnajẽ cõparo. Nipetirije cū cũã yu caãnierẽ bairo cū ãmarõ,” í tũgoñañupĩ. ²⁰ Jesús jũgori ati umurecõo macããna nipetiro, jõbui macããna, ati yepa macããna cũã cũrẽ roro na caĩñaterijere na jãnao joroque átigayupi. Jĩcãũ yerĩ pũnarẽ bairo cū mena na ãnio joroque na átigayupi, Jesús yucupãirpu cū cariarique jũgori.

²¹ Mujãã, cajũgoyepure Dios yarã mee, cū pesuare bairo caãna mujãã ãñupã. Roro mujãã caátaje jũgori, tunu mujãã yeripu roro mujãã catũgoñarĩjẽ jũgori cũrẽ cateerãrẽ bairo mujãã ãñupã Dios cū caĩñajoro. ²² Bairo mujãã cabaimiatacũãrẽ, Dios puame cū macũ popiye cū cabairiarique jũgori mujãã qũẽnoñupĩ. Bairi ãmerẽ caroaro cū mena mujãã ãniña. Cũ yarã majũ, cũtu caápãrã carorije cawapamoenarẽ bairo mujãã tuao joroque mujãã ásupi. ²³ Carorije cawapamoenarẽ

bairo mujãã tuagarã, Jesucristo mena caroaro mujãã catũgoñatutuacõãmata. Tunu bairoa caroa quetire mujãã catũgoriquere mujãã cajãnaeticõãta, torea bairo mujãã tuagarã. Atie quetire nipetiropure tũgorã átiyama camasã aperã cãã. Yu, Pablo cawãmecucu cãã atie quetirea caquetibujuri majõcu yu ãniña.

Pablo encargado de servir a la iglesia

²⁴Bairo mujããrẽ caquetibujũãninucũũ ãniri popiye yu baiya. Yu useaniña baiyua. Jesucristo yarã cũ rupare bairo caãnarẽ popiye cũ cabaibojaricarorea bairo yu cãã popiye mujããrẽ yu baijojaya, nemojãñurõ cũ yaye quetire mujãã camasiparore bairo ï. ²⁵Dios puame mujãã cũ caïroari poa macããnarẽ cajũraau majũ yu cũwĩ. Bairo yu cũrĩ yua, cũ yaye quetire caroaro cariape mujããrẽ yu quetibujũ peyorotiwĩ. ²⁶Caãnijũgoripapure mai, capee tutiri bero macããna camasãrẽ na masiõesupi Dios, cũ caãtipeere. Tiera ati rũmuri roquere marĩ, cũ yarãrẽ marĩ masiõwĩ. ²⁷Atore bairo niña Dios cũ catũgoñajũgoyetirique: Tirũmpure camasã na camasiõtãjẽrẽ cũ yarã ati yũtea macããna roquere na masiõgayami. Atie niña caroaro cariape ãme cũ camasiõgarije: Jesucristo puame judío majã jeto mee, judío majã caãmerã mena cããrẽ ãnicõã nigumi. Bairo cũ yarã ãniri Dios caroaro majũ cũ caãnierẽ bairo caãna na ãnio joroque na átigumi judío majã caãmerã cããrẽ.

²⁸Bairi jãã quetibujũnucũña Jesucristo yaye quetire nipetiro camasãrẽ. Na jãã beyoya. Na jãã quetibujuya nipetirijere jãã camasĩõ cãrõ, Jesucristo yarã puame carorije wapa mánarẽ bairo cũtu na

caetaparore bairo irã. ²⁹Bairo carorije wapa mána cũtu na caetapeere bou, nipetirije yu catutuarije, Jesucristo yure cũ cajorije mena yu paãninucũña.

2 ¹Torecu, atore bairo mujãã camasĩõ yu boyu: Yu, mujãã caãtiãnipeere butioro yu tũgoñaña. Bairo tũgoñarĩ yua, caroaro mujãã caãtiãnipeere yu juãtinemoña. Laodicea macã macããna, bairi nipetiro yure caãñaetana cããrẽ caroaro na caãtiãnipeere yu juãtinemoña. ²Na yeripu tũgoñatutuariquere Dios cũ cajoparore bairo ï, na yu juãtinemoña. Jicã poa, jicã yericunare bairo na ãmeo maíato ï, na yu juãtinemoña. Tunu bairoa Dios yaye quetire ñe ãnie rusaeto na tũgomasiãto ï, na yu juãtinemoña. Bairo masĩã yua, tirũmpure camasã na camasiõtãjẽ ati yũtea roque Dios cũ camasiõgarijere masipeyocõãgarãma, Jesucristo na mena cũ caãnicõãnierẽ. ³Nipetirije Dios yaye macããjẽ masĩrĩquẽ caroa majũrẽ marĩ masĩmasiña Jesucristo jũgori. ⁴Tiere mujãã yu quetibujuya, apei, ni jicãũ ãcũ cũ caitorijere mujãã tũgore ï. Cũ yaye queti puame jicãrõ tũnia baumirõcũã, ïtorique macããjẽ niña. ⁵Bairo yu puame mujãã mena ãmerĩmicũã, mujãã watoa ãcũrẽ bairo mujããrẽ butioro yu tũgoñanucũña. Tunu bairoa jicãrõ tũni mujãã caãtiãnierẽ, bairi Jesucristo yaye quetire mujãã cajãnaetiere tũgori yu useaniña.

La nueva vida en Cristo

⁶Bairi marĩ Quetiupau Jesucristore cũ mujãã caïroajũgoricarorea bairo ãme cããrẽ cũ mujãã caïroacõãno ñuña. Bairo ãna, Jesucristo mena jicãrõ ãnicõã ninucũña. ⁷Di rũmu ãno cũ aweyoeticõãña. Jesucristo yaye quetire tũgoñarĩ cũ mena tũgoñatutuanemocõã

ninucūña tocānacā rūmua. Tunu bairoa, “Mu ñujāñuña jāā mena,” Diore mujāā caīrō ñuña.

⁸Caroaro tūgoña masacatiya aperā mujāārē caquetibujurārē, carorije jāā tūgousare, írā. Na puame, “Jāā yaye queti cariape ñiña,” caīrā nimirācūā, camasārē imawijiorā átiyama. Na yaye queti Jesucristo buerique mee ñiña. Na majū na catūgoñarijē tirūmupu macāāna ya wāme átajere quetibujurā átiyama camasārē. Tunu bairoa ati umurecáo macāāna cabauena na carotimasírījērē quetibujurā átiyama. Bairi na tūgousaeticōāña.

⁹Nipetirije Dios cū caátianie Jesucristo menapu āniña. Bairi apeye quetibujurique wapa maa. ¹⁰Mujāā cūā Jesupurea mujāā āniña. Bairo cū mena mujāā caānoi, Dios puame caroaro majū cū caānierē bairo caroarā ñe ūnie carusaena mujāā ānio joroque mujāā ásupi. Jesucristo puame atí umurecáo cabauena nipetirore na rotimasíñami. ¹¹Tunu bairoa Jesucristo mena mujāā caānoi, mujāā rupaure cayiserotiena* nimirācūā, cayiserotiricarārē bairo mujāā āniña. Bairāpua, judío majā na caátirotirijere bairo mujāā baietiya. Dios puame Jesucristo mena mujāā caānie jūgori, mujāā yeri tūgoñariqūērē wasoayupi, roro átajere mujāā caboñanaparore bairo ī. Torena, Dios yarārē bairo mujāā tuaya cū cañajoro yua. ¹²Dios cū camasírījē jūgori, Jesucristo cariacoatacu nimicūā, cūrē cū cacatioriquere cariape mujāā tūgoyupa. Bairo catūgorā ānirī mujāārē na cabautizari* rūmu atore bairo mujāā baiyupa: Jesucristo, yepapu cayaecoricu mena cayaecoricarārē bairo baimirācūā, tunu cū mena Dios cū cacatioricarārē bairo mujāā baiyupa. ¹³Mujāā, cajūgoyepure roro mujāā caátaje jūgori, bairi tunu

Diore camasīēnarē bairo mujāā caānoi, jīcāū caūmu cabaiyasiricu ānacū cañurījērē cū caátimasīētatorea bairo mujāā cūā caroare mujāā átimasīēsupa. Bairo mujāā cabaimiatacūārē, Dios Jesucristore cū cacatioricarorea bairo mujāā cūārē cawāma yeri cutajere mujāā joyupi. Jesucristo yarā ānirī roro mujāā caátaje nipetirijere masiriyoboyupi. ¹⁴Dios cū caroticūrīqūē marī caáperie wapa popiye marī catāmuopee paio ānimiñupā. Bairo marīā, carorije wapa pairā marī caānimitacūārē, Dios roro marīrē cū caátibujoatajere ápeyupi. Jesucristo yucupāipu cū cariarique jūgori marī netōōwī. ¹⁵Bairo tunu cū cariarique jūgori umurecáo macāāna, wātīā catutuamirīcārārē na netōñcācōāñupī. Jīcāū pajīārī majā quetiupau cū wapanarē cū capajīātunuetari bose rūmu cū wapanarē cū bero boboo usaricarore bairo na átirotiyupi. Torea bairo na ásupi Dios wātīārē. Na boboo joroque ásupi. Nipetiro na cañajoro rotimasírījērē cacūgoenarē bairo na ānio joroque na ásupi yua.

Busquen las cosas del cielo

¹⁶Aperā atore bairo mujāārē írāma: “Jāā, judío majā, eti, uga, jāā caátirotinucūrījērē mujāā tūgonucūbugoetiya. Tunu bairoa jāā bose rūmurī macāājē, muipu apei cū cabuiari rūmu macāājē, bairi jāā cayerijārī rūmu macāājē cūārē mujāā tūgonucūbugoetiya. Bairo nucūbugoetiri, roro mujāā átiya,” mujāārē írāma. Bairo na caīmīatacūārē, na tūgousaeticōāña. ¹⁷Tie ūnie nipetiro mujāārē na carotigamirījē puame Jesucristo ati yepapu cū caetaparo jūgoye macāājē judío majārē Dios cū caīroticūrīqūē ñiña. Bairopua,

merē Jesús cū caetaro bero, tie dope átímasiā maa marirē yua. ¹⁸Aperā atore bairo mujāārē īnemorāma: “Jāā, cānietimirācūā, qūēguericarore bairo jāā īnanucūña Dios cū caññorijērē. Bairo tiere cañnarā ānirī caroaro jāā masīña, aperā netōrō. Bairo jāārē bairo ása mujāā cūā. Dios tupu ágarā, ángelea* majārē mujāā cajēninucūbugoro ñña,” mujāārē īrāma. Bairo cañrā nimirācūā, bairo īcōārā īñama. Dios mee, camasā na catūgoñarījērē bairo tūgoñanucūñama. Bairo tūgoñarī, “Caānimajūrārē bairo jāārē īñaña,” cañtūgoñarārē bairo bainucūñama. ¹⁹Na puame marī Jūgocu, Jesucristo yarā mee niñama. Marī puame roque cū ya poa macāña marī āniña. Cūā niñami marī ruoape bairo caācū, marirē nipetirijere camasiōū, catutuarijere cajou. Tie jūgori Dios cū caborore bairo jōpuame caroaro marī āñajē cutinemogarā.

²⁰Jesucristo yucupāipū cū cariaro, mujāā cūā, cariaricarā ānanarē bairo mujāā baiyupa Dios cū caññajoro. Bairo cabairā ānirī, āmerē ati umurecōo macāña cabauenarē carotigocōāna mee mujāā āniña. Bairo caāna nimirācūā, ĩdopēirā ati yepa macāña cacatirārē bairo na mujāā tūgousayati mai, mujāārē na carotigarijere?

²¹Atore bairo rotiriquere mujāā tūgousaya: “Atie ūnierē pāñaticōāña. Atie ūnierē ūgaeticōāña. Atie ūnie cūārē ñeeticōāña,” na cañrotirijie ūnierē mujāā tūgousaya. ²²Bairo mujāā catūgousamiatacūārē, tie ūnie nipetirijie mujāārē na carotigamirījē mujāārē átímasiā maa. Dios mee, camasā na catūgoñarījē mena na carotirijie ñña. ²³Mujāārē na carotigamirījē puame camasiriyorijie ñña. Tiere catūgousarā puame, “Aperā netōrō caānimajūrā jāā āniña,” ĩ

tūgoñaña. Tunu tore bairo ána, na rupaurire popiye baio joroque átiyama. Bairi tie ūnie rotirique cariape quetire bairo baibauya marirē. Bairo baimirōcūā, marī rupauru rorije marī caátigarije caānierē ēñotamasīētīña tie ūnie mujāārē na carotigamirījē puame.

3 ¹Jesucristo cariacocatacu nimirācūā Dios cūrē cū cacatioro jūgori mujāā cūā cariacocatana nimirācūā tunu cacatirārē bairo mujāā baiyupa Dios cū caññajoro. Bairo cabairā ānirī, ati umurecōo macāñjē rotirique mee, Jesucristo jōbui Diotu cariape nugōā carui yaye queti puame roquere tūgousaya. ²Jōbui umurecōo macāñjē caroa jetore tūgoñaña, ati yepa macāñjē carorijere tūgoñaena. ³Āmerē mujāā Jesucristo, Dios mena macācū mena mujāā āñajē cutiya. Bairo jīcāū cawāmau cabaiyasiricu ānacū ati yepa macāñjē rotirique cū catūgousaetorea bairo mujāā cūā tiere tūgousaeticōāña. ⁴Bairi mujāā cacatiri rūmuri cārō Jesucristo cū carotirore bairo mujāā áticōā ninucūgarā. Bairo áticōā ninucūrā yua, ati yepapu nemo cū cabaujaetari rūmu caetaro mujāā cūā cūrē bairo cū mena cū caasiyaborijie mena mujāā ānicōāgarā.

La vida antigua y la vida nueva

⁵Bairi jānacōāña ati yepa macāñjē roro mujāā caátigarijere. Aperā rōmirirē na ñee epeeticōāña mujāā numoa caāmerārē. Mujāā, carōmia cūā, mujāā manapūā caāmerārē na ñee epeeticōāña. Mujāā nipetiro, dise ūnie carorijere āmeo átiepeeticōāña. Aperārē, mujāā catūgoñarījēpu narē roro rupau mena átieperiquere átiga tūgoñaticōāña. Tunu bairoa aperā na cacūgorijere ūgoeticōāña. Apeye ūnierē ūgorā, Dios meerē īroarā mujāā baigarā. ⁶Tie ūnierē caátinucūrārē

butiuro popiye na baio joroque na átigumi Dios. ⁷ Cajügoyepure mujää cüã tie üníe carorijere mujää ásupa. ⁸ Ámerë yua, Jesucristo yarã ãnirí nipetirije roro mujää caátiere jãnacõãña: Ámeo asiarique, bairi roro ámeo awajatutirique, bairi roro ámeo ñinatutirique, bairi roro ámeo busupairique, bairi roro ámeo írîqüë cüãrë jãnacõãña. ⁹ Cajügoyepu roro mujää caátiga nucüñamirîqüë cãjãnacõãrîcãrã ãnirí ámerë yua ámeo ñtoepeeticõãña. ¹⁰ Jicã cawãmau cabucu jutirore cürí, cawãmarõ pame cü cãjãñawasoarore bairo mujää cüã roro mujää caátianigarijere jãnarí, cawãma wãme caroaro átianajë puamerë mujää tûgoñajügoyupa. Dios mujäärë caqüënoricü pame tunu mujäärë qüënonemoñami, cürë bairo ãnajë cutajere mujää cacügoparore bairo í. Bairo nemojãñurõ cürë bairo ãnajë cutiri yua, ñe üníe rusaeto cü mujää masîgarã. ¹¹ Bairi ámerë yua, nipetirore Jesucristo cü cañajoro ññaricaworique maniña. Noa ñna judío majã, judío majã caãmerã cüã, na rupau macããjërë* cayisetarotiricarã, cayiserotiena cüã, aperopu macããna cüã, posa ñna cüã, paacoteri majã cüã, na majüã capaarique cügorã cüã jïcãrõrëã bairo niñama. Jesucristo cü cañajoro ññaricaworique maniña. Tie nipetiro marí cañajë cutie ñe wapa maa. Jesucristo cü cañajë cutie roque cañanimajüríjë niña. Tunu bairoa cüã, marí nipetiro mena nicõãñami.

¹² Dios pame mujäärë maiñami. Mujää beseyupi, cü yarã mujää cañiparore bairo í. Jicã cawãmau cabucu jutirore cürí, cawãmarõ pame cü cãjãñawasoarore bairo mujää cüã roro mujää caátianigarijere jãnarí, cawãma wãme caroaro átianajë cutaje puamerë átianajëcusa. Cabopacarãrë

caroaro cariape na ññamaiña. Na juátinemoña. Tunu bairoa, “Aperã netõrõ cañnimajürã jãã ãniña,” í tûgoñæticõãña. Tunu bairoa aperãrë caroaro nucübugorique mena na ññaña. Tunu aperã mujäärë roro na caátimiatacããrë, tûgoenarë bairo roro na caátiere tûgoña netõcõãña. ¹³ Jicoquei ámeo asiaeticõãña. Aperã na caátie mujää cajesotiere na masiriyoya. Jesucristo merë mujää yaye wapare masiriyoyupi. Bairi mujää cüã aperãrë cü caátatorea bairo na masiriyobojaya. ¹⁴ Tunu bairoa mujää caãmeomairõ ñña. Tie pame roque nipetirije caroaro mujää caátie cañnimajüríjë niña. Tore bairo ámeo mairã, tocãnacã wãme caroa cañnierë mujää átimasîgarã. ¹⁵ Jicã poa macããna, jïcã rupaure bairo caãna mujää cüñupi Dios. Bairi caroa yericutaje Jesucristo mujäärë cü cajorique jügori, tûgoña beseya jïcã majãrë bairo mujää caátipeere. Diore, “Jãã mena mu ñujãñña,” qüñnucüña.

¹⁶ Tunu apeyera Jesucristo yaye quetire mujää yeri pünapu tûgoñanucüña. Jesucristo cü camasiõrîjë nipetirije mena ámeo quetibujuya. Bairi tunu yerijõrõ mena ámeo busuya. Tunu bairoa Dios caroaro mujäärë cü caátiere useanirîqüë mena tûgoñarí, butiuro cü basapeoya cü yaye basarique mena. ¹⁷ Bairi mujää, Jesucristo yarã ãnirí nipetirije mujää caátie, bairi mujää cañrîjë cüãrë caroaro átianajecusa. Tunu bairoa Jesucristo maríre caroaro cü caátiere tûgoñarí, marí Pacu Diore cü basapeoya.

Deberes sociales del cristiano

¹⁸ Mujää, carõmia, mujää manapüã na cañrîjërë nucübugorique mena na tûgousaya. Marí Quetiupaure cañroarã ãnirí bairo mujää caáto ñña.

¹⁹Mujãã, caũmua cãã, mujãã nũmoarẽ na maiña. Caroaro mena na quetibũjuya. Tutuaro mena mujãã caĩrĩjẽ ñuẽtĩña.

²⁰Mujãã, na pũnaa cãã, caroaro mujãã caátipee cũarẽ ññaũseanigũmi Dios. Bairi mujãã pacua na caĩrĩjẽ nipetirijere tũgousaya.

²¹Tunu mujãã, capacua, mujãã pũnaarẽ caasiapairã na baio joroque na ápericõãña. Caroaro mena roque na quetibũjuya. Roro majũ na mujãã caĩta, na puame na ušearitio joroque na mujãã átibujiorã.

²²Mujãã, paabojari majã cãã, mujãã quetiuparã ati yepa macããna na caĩrĩjẽ nipetirijere tũgousaya. Paabojari majã jĩcããrã caroaro paayama na quetiuparã na caĩñajoro, jãã mena na ušeaniáto, ñrã. Bairo caroaro paamirãcãã, cabero na caĩñaeto puamerẽ paetiyama. Narẽ bairo baieticõãña. Mujãã puame roque marĩ Quetiupau yaye quetire ñroari tocãnacã rũmu jĩcãrõ tũnia ape wãme tũgoñarĩcãrõ mano na tũgousaya. ²³“Camasã ñmua jãã caãno jũgori mee, Jesucristo ñmua jãã caãno jũgori puame caroaro jãã paagarã,” ñ tũgoñarĩ paaya mujãã cawapatarije ñnierẽ. ²⁴Merẽ mujãã masĩña atiere: Caroaro mujãã caátaje jũgori caroare mujãã jogumi Dios. Mujãã puame Jesucristo, mujãã Quetiupau majũ, cũ caroticũrĩquẽrẽ mujãã átinucũña. Bairi caroare mujãã jogumi mujãã yaye caãnipee cũ caquẽnocũrĩjẽrẽ. ²⁵Rorije caãna roquere roro na caátaje jũgori popiye na baio joroque na átigumi Dios. Cũ puame nipetiro camasã, paabojari majã, o na majũ capaariquesuna cũarẽ jĩcãrõ tũnia ññaapeoyami.

4 ¹Mujãã, paabojari majã quetiuparã cãã, mujããrẽ capaacoterãrẽ caroaro na nũcũbugoya. Na capaawapatarijere jĩcãrõ tũni na

wapatiya. Mujãã cabaipeere mujãã masiritiepa. Mujãã cãã, narẽã bairo umurecõoru mujãã Quetiupau cũgoya. Cũ puame mujããrẽ jẽniñabesegumi ati yepau ñna, dope bairo na mujãã caátianierẽ.

²Apeyera tunu Diore cũ jẽniñanaeticõãña. Tocãnacã rũmua jĩcãrõ tũni ape wãme tũgoñarĩcãrõ mano cũ jẽniña. Diore, “Mu ñujãñuña jãã mena,” qũĩ jẽniña. ³Tunu bairoa jãã cũarẽ jãã mujãã jẽnibojawa Diopure, ñnotaricarõ mano caroaro cũ yaye quetire camasãrẽ jãã caquetibũjũñesẽamasĩparore bairo ñrã. Tirũmũpũre na camasĩpeyoetaje nipetiro camasãrẽ Jesucristo cũ canetõõgarijere jãã caquetibũjumasĩparore bairo ñrã, jãã mujãã jẽnibojawa. Tiere yu caquetibũjũñesẽãrĩquẽ jũgori, ato preso jorica wiipũ yu cũrocacõãwã. ⁴Bairi caroaro cariape mawijiaricarõ mano camasãrẽ na yu caquetibũjũparore bairo ñrã, Diopure yu mujãã jẽnibojawa.

⁵Tunu apeyera, aperã Jesucristore cairoaena mena cũarẽ caroaro ññajẽcusa. Ati rũmurirẽ na quetibũjuya Dios yaye quetire. Na quetibũju jãnaeticõãña, yasirema, ñrã. ⁶Na mena busurã, caroaro tũgoroaricarõ ñnurõ na busuya. Ušeanirĩquẽ mena busuya. Bairi ni jĩcãũ ucũ mujããrẽ cũ cajẽniñarõ, caroaro cũ mujãã yumasĩgarã.

Saludos finales

⁷Marĩ yau, Tĩquico, marĩ camairẽ, mujãã tũpu cũ yu joya. Cũ puame marĩ Quetiupau cũ caroticũrĩquẽrẽ cajũpañninucũũ niñami. Mujãã tũpu etaũ, mujããrẽ quetibũjugumi yu cabairije nipetirijere. ⁸Bairi mujãã tũpu cũ yu joya, jãã cabairijere

mujãārē cū caquetibujaparore bairo ī. Bairo cū caquetibujuro, mujãā p̄ame mujãā tūgouseani yerijāgarā tunu. ⁹Cū mena Onésimo cawāmecucu mujãā ya macā macãācū cūā águmi. Onésimo p̄ame jāā baire bairo caācū, jāā camai, Jesucristo yaye quetire tūgousacōā ninucūñami. Na, p̄garāpua mujãārē quetibujagarāma ato queti cabairije nipetirijere.

¹⁰Apei, Aristarco cūā mujãārē ñurotijoyami. Cū cūā yu mena preso jorica wiip̄ ruiyami. Marco, Bernabé tēñu cūā, mujãārē ñurotijoyami. Merē mujãā tūgoyupa cūrē mujãā caátipee yu caborijere. Bairi mujãā tup̄ cū caetaro, caroaro cū mujãā bocáwa. ¹¹Apei tunu, Jesús Justo p̄ga wāme cawāmecucu cūā mujãā ñurotijoyami. Jesucristore caīroari majā, judío majā mena macãāna, na jeto yu juquetibujunucūñama Dios cū carotimasīrīpau macãājērē. Na cajuáto jūgori, yu yerip̄ butioro yu tūgoñatutuaya. ¹²Apei Epafras cawāmecucu cūā Jesucristo yaye cū cacūrīqūērē capaacotei, mujãā ya macā macãācū ñurotijoyami. Cū p̄ame Diore jāā cajēnirō, cū cūā mujãā cabairijere mujãā jēnibojanucūñami, “Jesucristo yaye quetire jānaetiri, Dios cū caborore

bairo na átīcōā āmarō,” ī. ¹³Cariapea yu quetibujuya. Butioro mujãārē cū cajēnibojaro ñīnanucūña. Aperā Laodicea macãāna, bairi Hierápolis macãāna cūārē na jēnibojanucūñami. ¹⁴Apei Lucas, marī camai, uctōtiri majōcu, mujãārē ñurotijoyami. Demas cūā ñurotijoyami.

¹⁵Na ñuáto marī yarā Jesucristore caīroarā Laodicea macā macãāna. Nīnfa cawāmecuco cūā cō ñuáto. Bairi tunu nipetiro Diore caīroarā, cō ya wiip̄ caneñanucūrā cūā na ñuáto.

¹⁶Ati cartare bue yaparori bero, Laodicea macā macãāna Jesucristore caīroari poa macãāna cūārē na mujãā jowa, “Ati cartare to macãāna cūā ti cartare na bueáto,” írā. Mujãā cūā, Laodicea macā macãānarē yu cajorica cartare bueya, mujãārē na cajoro.

¹⁷Arquipo cawāmecucure atore bairo cū mujãā īwā: “Marī Quetiupau murē cū caroticūrīqūērē caroaro mena paayaparoya,” cū mujãā īwā.

¹⁸Mujãārē ñuroti tusaq, yu, Pablo, atie caānitusari wērīrē yu majūpua yu woatujoya. Tūgoñaña tunu preso jorica wiip̄ yu caānierē. Ñe ūnie rusaeto caroare cū joáto mujãārē marī Pacu Dios.

Tocārōā ñīna atie queti yu cawoaturije.